

פרשה וא"ל
תורה נשית - מבראשית

במתנה

דפיו זהב

על מה שבזר זכינו

הרבנית ימימה מזרחי

בעריכת יקרת פרידמן

גיליון 225

פרשת בחוקותי ✧ י"ז באייר ה'תשע"ט (5/2019)

מתי ניפגש?

במערת צורים שעמדת - מי עמד בנקרת הצור? משה.

שם קניית הודך והדרך - למי היו קרני הוד על הפנים? למשה.

אז מה הקשר בין משה לבין רבי שמעון, ומי צריך רבי שמעון כשיש משה רבנו? קחו את התורה עצמה!

ובאים חז"ל במשפט מדהים, ואומרים: **ידעו רבי עקיבא וחבריו** (ביניהם גם רבי שמעון), **מה שלא ידע משה רבנו.**⁶

וואו. מה לא ידע משה רבנו? איך אפשר לייחס את המילים "לא ידע" למשה רבנו?

שני דברים:

ומשה לא ידע כי קרן עור פניו.⁷ למשה יש אור גדול על הפנים. והוא אפילו לא שם לב לזה, כי הוא אומר: "מי אני בכלל? אני לא האישו (issue), אני משה האיש, אספקלריה מאירה,⁸ זאת אומרת התורה עוברת דרכי. אל תסגדו לי בבקשה. התורה היא הנושא". יש לו מסכה על פניו, שלא יראו את כל ההוד שלו.

רבי שמעון, הפנים שלו אש וכשהוא נפטר, כך כתוב בזוהר, פניו המוארות מופנות אל העם בחיוך.⁹ את זה לא היה למשה רבנו.

מה עוד - מקום קבורה.

"ולא ידע", מה עוד "לא ידע" משה? **ולא ידע איש את קברתו.**¹⁰ "כי זה לא חשוב", אומר משה רבנו. "אל תבואו לציון שלי. קחו

ל"ג בעומר ואנחנו צריכות, כל הזמן, לזכור כשאנחנו אומרים "רבי שמעון, רבי שמעון", את השורה הזו מהפיוט: **תורתו מגן לנו, היא מאירת עינינו.**¹ זאת אומרת, אם אנחנו הולכים לציון של צדיק, אנחנו לא הולכים בגלל האיש. אנחנו לא מבקשים מהאיש. אנחנו מבקשים - מתורתו, רק מכוח תורתו. ואם כך, תגיע השאלה הבלתי נמנעת: אז בשביל מה צריך צדיק? יש לכם את המוצר עצמו, יש לכם את התורה! ואם התורה של הצדיק היא העיקר, אז למה בדרך לחג מתן תורה צריכים את חג ל"ג בעומר? תורה זו תורה זו תורה ובשביל מה צדיקים?

ה"אור החיים" הקדוש זצ"ל מביא בתחילת הפרשה שלנו 42 פירושים על המילים "**אם בחקתי תלכו ונתתי גשמיכם בעתם.**"² "את לא מבינה מה יהיה לך אם תאחזי בתורה הזו", הוא אומר. **ונתתי גשמיכם בעתם - כל הצרכים הגשמיים שלך, בעתם** ובזמנם.³

אז למה צריך יותר מזה, למה צריך צדיקים?

יש כאן מיני-מלחמה בין רבי שמעון לבין משה רבנו. משה רבנו הוא חג השבועות. רבי שמעון הוא הצדיק שבדרך לחג השבועות. יש ביניהם כל כך הרבה דברים דומים. ל"ג בעומר, אומרים חסידים, זה בגימטריה "משה רבנו". או הפיוט הזה, "בר יוחאי נמשחת אשך", שתמיד אנחנו לא שמות לב אליו כי שרים אותו בערב שבת, בשעה הכי רעבה ועצבנית בשבוע ☺, אבל לאורך הפיוט הזה שחיבר רבי שמעון לביא, ששמו מצוין בראשי התיבות של הפיוט, מדובר על משה רבנו:⁴

יראת מלהביט כי רב לה - מי ירא להביט אל האלוקים? משה, בסנה.

בר יוחאי - **עצי שטים עומדים.** למי ה' אומר "**ועשית את הקרשים למשכן עצי שטים עומדים**"⁵ - למשה.

¹ וְאֶמְרָתָם פֶּה לְחַיִּי, פיוט מאת רבי יוסף חיים מבגדאד, ה"בן איש חי".

² ויקרא כ"ו, ד.

³ רבי חיים בן עטר, פירוש "אור החיים" לויקרא כ"ו, ג.

⁴ הפיוט "בר יוחאי", כתב רבי שמעון לביא.

⁵ שמות כ"ו, טו.

⁶ ילקוט שמעוני תשנ"ט, ט: "אלה הדברים 'אעשה' אין כתיב כאן אלא

'עשיתם' - כבר עשיתם, גליתים לרבי עקיבא וחבריו. אמר רבי אהא:

'דברים שלא נגלו לו למשה נגלו לרבי עקיבא', שנאמר: "וכל יקר ראתה עיני

זה רבי עקיבא". וגם: מדרש רבה לבמדבר י"ט, ד.

⁷ שמות ל"ד, כט.

⁸ ויקרא רבה א', יד: "רבנן אָמְרִין כָּל הַנְּבִיאִים רָאוּ מִתּוֹךְ אִסְפֵּקְלָרְיָא

מְלַכְלָקְתָּ, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (הושע יב, יא): וְאֶנְכִי תוֹזֵן הַרְפִּיתִי וְכִנֵּד הַנְּבִיאִים

אָדְמָה, וּמִשָּׁה רָאָה מִתּוֹךְ אִסְפֵּקְלָרְיָא מְצַחֲצַחַת, הָדָא הוּא דְכְּתִיב (במדבר יב,

ח): "וּתְמַנֵּת ה' יָבִיט".

⁹ זוה"ק, "אדרא זוטא" לפרשת "האזינו", קצו (תרגום): "כל אותו היום לא

נפסק האש מן הבית, ולא היה מי שיגיע אליו, כי לא יכלו, מחמת שהאור

והאש היו מסבבים אותו [...] אחר שהלכה האש, ראיתי את המאור הקדוש

קדש הקדשים שנסתלק מן העולם, שנתעטף ושוב על ימינו ופניו צוחקות."

מהצדיקות החיות שאני פוגשת בדרך למירון, אפילו יותר מהצדיק הלא-חי. וואו. איזה עם יש לך, ה'. כמה חסד יש שם, כמה אנשים טובים. אפשר להתפלל גם עליהם?

והתפילה! יש שם מקום מפגש עם הקב"ה. מקום להניח שם את כל הפניות שלנו, כמו האישה המיתולוגית ההיא, שהניחה על ציון רשב"י את בנה המת. פשוט להניח את כל התקוות האבודות, כל הילדים הכבויים, ולהגיד: "אני לא יכולה. אתה אמרת 'יכול אני'. תחיה לי את הילד הזה. תלך, תמליץ עליו בשמים, רבי שמעון".

אז אפילו ה"אור החיים" הקדוש שאומר: "התורה, התורה, התורה! 42 טעמים טעמים לתורה עצמה" - כשתישברו, כשתזחלו על ארבע, הוא יהיה שם. בדרך להר סיני יש הר מירון. תעלו, תיפגשו. תבכו. תתפללו. ואש-להבת-שלהבת, זה מאור פנים של צדיק שאומר לך: "תני לי יד. יכול אני!"

אני רואה את זה. המון אנשים שפעם אמרו "פחה, קברי צדיקים זה לפרימיטיביים", ופתאום כל כך הרבה, עולים לשם ומקבלים קצת אור בלב.

ה' ישמח את כל עם ישראל. בשורות טובות!

בצוות העריכה: הדסה סאסי

את התורה שלי". ואילו רבי שמעון - איזו קבורה מתוקשרת. כתוב שאנשי ציפורי רבים עם אנשי מירון איפה ייקבר הצדיק ואז מיטתו מרחפת באוויר ונוסעת למערה במירון.¹¹

מהם שני הדברים האלה? אומר לנו הנביא חבקוק, שהוא הנביא של הגאולה: התורה היא באמת העיקר. אתה צודק, ה"אור החיים" הקדוש, כשאתה אומר לנו "קחו את התורה ותראו, יש לכם 42 טעמים (tastes) בתורה עצמה". אבל גם ה"אור החיים" הקדוש עצמו, כשהוא מגיע למירון, הוא יורד מהחמור וזוחל על ארבע ובוכה ואומר: "הנה אני בא למקום אש להבת שלהבת".¹²

אז למה צריך צדיק בדרך למתן תורה? למה צריך מירון בדרך לסיני? והתשובה: יום יבוא ונהיה דור שבור מאד. ולמה נישבר - כי לא נראה בעיניי את "אם בְּחַקְתִּי תֵּלְכוּ << וְנָתַתִּי". איפה. כמה נשים הולכות בחוקותיו, והגשם שלנו טרם בא. וְנָתַתִּי - גִּשְׁמֵיכֶם? בְּעֵתָם? איפה. תראו כמה היא מעוכבת. יבוא דור שיהיה בדרך, היעד רחוק, ובדרך ונבקש בדרך פנים, ומאור פנים, ומקום של מפגש. מקום פיזי.

נכון, משה רבנו. אתה צודק. יש בתורה הכל. אבל כשאנשים יהיו שבורים כל כך, בדרך למתן תורה, הם יצטרכו אור על הפנים של מישהו שיגיד להם: "יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין".¹³ אני יכול. כשאת לא יכולה, אני יכול ללכת ולהמליץ בעדך בשמים". ונצטרך מקום מפגש.

כתוב בגאון מוילנה: מיום שחרב בית המקדש, לשכינה אין מקום לנוח, אז היא נחה בקברי צדיקים.

לכתחילה, קחי את התורה. היא מנחמת. היא הכל. אני גדלת בחינוך כל כך ליטאי: "מספיק עם כל הדיבורים האלה עכשיו, קברי צדיקים ולנסוע למירון ורחל אימנו. יש לך תורה, יש לך מצוות". אבל אנחנו אנשים עם לב שבור. ל"ב הם 32 הימים שעד ל"ג בעומר, עד הגל, הגילוי הגדול הזה, שאנחנו זקוקים לנחמה בדרך. את זה מקבלים במקום המפגש שנקרא "קברות צדיקים".

הצדיק אומר לנו דבר אחד: "את לא לבד. בואי למירון ותפגשי מיליון עם ישראל מהממים". אני תמיד אומרת שאני מתרגשת

¹⁰ דברים ל"ד, ו.

¹¹ "זוה"ק, שם: "באו מכים ובעלי מגינים מכפר צפורי, (שרצו שיקברו אותו במקומם, ובאו ללקחו בכוח ובמלחמה), וגירשו אותם בני מירון, וצעקו עליהם בהמוניה, שרצו שלא יקבר שם, (אלא שיקברו אצלם), אחר שיצאה המטה מן הבית היתה עולה באוויר, ואש היתה לוהטת לפניה. שמעו קול: 'הכנסו ובואו והתקבצו להילולא של ר' שמעון, יבא שלום ינוחו על משכבותם'".

¹² מובא ב"הילולא דרשב"י" דף ק"ד וגם: רבי אליהו כי טוב, "ספר התודעה": היה פעם אחת (או"ח הקדוש) בהילולא וכשעלה למירון והגיע לתחתית ההר שעולים משם אל המקדש ירד מהחמור והיה עולה על ידיו ועל רגליו, וכל הדרך היה גועה וצועק: 'היכן אני השפל נכנס למקום אש להבת שלהבת קודש וכל פמליה של מעלה וכל נשמות הצדיקים' ובעת ההילולא היה שמח שמחה גדולה".

¹³ תלמוד בבלי, סוכה מה, ע"ב (תרגום הרב עדין אבן שטיינזולץ, שם): "אָמַר חֲזַקְיָה אָמַר ר' יִרְמְיָה מְשֻׁם [בשם] ר' שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי: 'יְכוּל אֲנִי לְפַטֹּר אֶת כָּל הָעוֹלָם כּוֹלוֹ מִן הַדֵּין מִיּוֹם שֶׁנִּבְרָאתִי עַד עַתָּה, שֶׁבְּצַדְקָתוֹ ויסוריו הוא משמש הצדקה עבור העולם כולו, ואילמלי ואם יהיה אליעזר בני עמי ויחשבו זכויותינו יחד, נוכל לפטור את העולם מיום שנברא העולם ועד עכשיו'".

"דפי הזהב" נגמרו לך מהר מדי? השיעור המלא יעזור.

בכל שבוע, הרבנית ימימה מזרחי כותבת לך שיעור שלם שיוצא מתוך פרשת השבוע ומביא לך מבט חדש על חייך ועל האתגרים הנשיים כיום.

לרגל חודש הספר העברי – מתנה!
בהצטרפות למנוי השנתי, קבלי ספר מספריית הרבנית ימימה מזרחי, לפי בחירתך

<https://parasha.org/signup> כל הפרטים – כאן

וגם במס' 077-8066747 בין 15:00-9:00